

[Aksel Larsen.]

er de totalitære Statsformer i det mindste jævnbrydte. Det tvivler jeg ikke om, at Demokratiet kunde, men saa maatte man i langt højere Grad have Tillid til Folket, og det forekommer mig, at hverken den nuværende Grundlov eller den Grundlov, man er i Færd med at skabe, giver Udtryk for noget saadant. Jeg fastholder, hvad jeg har sagt angaaende Folkeafstemningsparagraffen. Den er ikke tilfredsstillende. Den gør ogsaa i den Formulering, den faar, hvis Flertallets Ændringsforslag vedtages, Folkeafstemningen til en Skueret. Man har i Forbindelse med Spørgsmaalet om Folkeafstemningen og Folkets Indflydelse diskuteret det Problem, der er sat til Debat af vort Parti, nemlig Problemet om, hvem der skal bestemme, hvorledes de valgte Rigsdagsmænd skal optræde. Det hævdes, at man kan ikke og bør ikke gaa bort fra den nuværende Ordning i Grundloven, i Henhold til hvilken de valgte Repræsentanter skal rette sig ikke efter deres Vælgeres Ønske og Forskrifter, men kun efter deres egen Overbevisning. Jeg ønsker heroverfor at fastholde, hvad jeg allerede gjorde opmærksom paa i Gaar, at denne Bestemmelse saa godt som ikke praktiseres. Den er brudt derigennem, at Partierne eksisterer, og at Partierne i Kraft af Partidisciplinen er bestemmende for, hvorledes den enkelte skal optræde i alle Sager vedrørende Lovgivningen. Dermed er det ikke mere den personlige Overbevisning, der gælder. Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel har ganske vist forsøgt ved sofistiske Betragtninger at forklare, at det er det alligevel, men jeg tror ikke, man kan tage disse Betragtninger synderlig højtideligt i denne Forbindelse. Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel befinder sig nemlig i en Situation, hvor han paa en eller anden Maade maa søge at skabe en Retfærdiggørelse for sin seneste politiske Handling; saa griber han dette at søge ved Hjælp af Grundlovsparagraffer at retfærdiggøre sin Handlemaade. Det skal være ham vel undt for saa vidt. Det er naturligvis hans gode Ret, men derfor maa man ogsaa tillade os at have hørt paa hans Udtalelser i Gaar med et vist Forbehold. Man maa gøre det især, fordi det ærede Medlem netop med Relation til sit eget Tilfælde sagde, at kun hvis et Medlem af Rigsdagen ikke frivilligt bøjer sig for Partidisciplinen, til Trods for at han er sagligt uenig i det Standpunkt, Partiflertallet indtager, men tvinges til at bøje sig ved Trusler om Eksklusion — kun i saadanne Tilfælde er der sket Brud paa den paagældende Grundlovsbestemmelse; men,

siger det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel, saa er det Partiet, der har brudt Grundlovsbestemmelsen. Ja, det svarer jo til, hvis man under en eller anden Pression begik en Forbrydelse, og man saa skulde kunne sige, at derfor bør man alligevel ikke straffes, man har ikke gjort noget lovstridigt, det er dem, som lagde Pres paa en, der begik det lovstridige. Jeg tror dog ikke, det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel vil kunne opretholde denne Fortolkning.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch siger, at Vælgerkontrol, saadan som vi har gjort os til Talsmænd for, er en Umulighed. Det kan ikke indbygges. Og det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch benytter i denne Forbindelse Betegnelsen atomistisk om det Standpunkt, jeg har gjort mig til Talsmand for. Naturligvis vil Vælgerkontrol, saaledes at Vælgerne faar Kontrolret og i givet Fald Tilbagekaldelsesret over for deres Repræsentanter, være meget vanskelig at indbygge i det Forslag til Grundlov, Flertalspartierne her har udarbejdet og er i Færd med at gennemføre. Jeg opponerer jo ogsaa imod hele dette Forslags Form og siger, at det forekommer mig meget uheldigt og upraktisk og kunde gøres betydelig bedre. Det forandrer ikke, at jeg anser det for et Fremskridt i Forhold til det hidtilværende, men jeg anser det ikke for at være godt. Hvis man skulde gennemføre de Tanker, vort Parti har gjort sig til Talsmand for, maatte man naturligvis tage skyldigt Hensyn hertil, men saa kunde det ogsaa godt lade sig gøre at praktisere det, saa er det noget helt andet. Selv i det Forslag, man opererer med, er det dog muligt at gennemføre en temmelig effektiv Form for Vælgerkontrol. Grundloven regner jo nemlig med Partierne, og saa er det vel muligt at indføre et System, hvorved Vælgerkontrollen udøves gennem Partierne, hvilket naturligvis ogsaa i høj Grad vilde animere til, at større Dele af Befolkningen organiserede sig politisk. Jeg synes ikke, Tanken ligger saa forfærdelig langt borte fra den Praksis, man i øvrigt arbejder efter. Jeg synes ogsaa, at dette for saa vidt er i Overensstemmelse med, hvad det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde, at Answeret kan kun placeres hos Partierne, ikke hos Vælgerne.

Jeg vil i øvrigt benytte Lejligheden til at gøre opmærksom paa, at der er en Selvmodsigelse i Grundloven, baade den bestaaende og den nye, foreslaaede. Historisk er Grundloven opbygget ud fra det Synspunkt, at de valgte Rigsdagsmedlemmer er Personer, der er valgt som Personer,